

VEILIGHEIDSPAN

WSKO MONTESSORISCHOOL NAALDWIJK
SCHOOLJAAR 2023-2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Onze visie en grondhouding	4
Sociale veiligheid als basis van onze pedagogiek	6
Gedrag/pestprotocol	7
Monitoring Sociale Veiligheid	10
Klachtenprocedure	11
Mediawijsheid	12
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	12
Ontruiming bij calamiteiten	12
RI&E	12
Bronnen	13

Inleiding

Bij veiligheid binnen Montessorischool Naaldwijk gaat het niet alleen om het feit dat kinderen, ouders, teamleden, vrijwilligers en stagiaires fysiek veilig zijn op onze school, maar ook dat ze zich veilig *voelen*. Wij zijn erop gericht mensen een veilige omgeving te bieden. Veiligheid is geïntegreerd in ons totale beleid. Belangrijk voor een veilig klimaat zijn de onderdelen: openheid, vertrouwen, signaleren, elkaar aanspreken en adequaat handelen.

Onze visie en grondhouding

Help mij het zelf te doen, leer mij het zelf te doen en laat mij het zelf doen. (Maria Montessori)

Onze visie (het waarom)

Gedurende de basisschooltijd geven wij ieder kind alle passende handvatten om op te groeien tot een zelfstandig, positief, sociaal en gemotiveerd persoon.

Wij willen ieder kind vol vertrouwen en trots de wereld in laten stappen. Wij geloven dat nieuwsgierigheid en de wil om te leren in ieder kind van nature aanwezig is. Wij willen de mogelijkheden van elk kind ontsluiten. We geloven in de waarden en normen zoals die in onze maatschappij zijn verankerd. We gaan hierbij uit van het goede van de mens.

Onze missie (het waartoe)

Het kind ontdekt wie hij is, wat hij kan en brengt uiteindelijk **zichzelf** een stapje verder. Elke kleine stap is weer een volgende stap in de wereld om een gelukkig leven op te bouwen, om te leven en samen te leven.

Onze kernwaarden (het hoe)

WSKO Montessorischool Naaldwijk ziet elk kind als geheel, als een eigenstandig persoon → vrij en zelfstandig, met een eigen leven, met familie/vrienden/vriendinnen, vreugde en verdriet en met unieke talenten. Ieder kind is in onze ogen gelijkwaardig en van onschatbare waarde. Alles wat wij doen, kunnen we verantwoorden vanuit onze visie, gebaseerd op vertrouwen, lef, eigenheid en eenheid.

Vertrouwen:

Wij leren het kind vertrouwen te krijgen in wat het kan, weet en doet.

Het kind neemt de regie, dus dit betekent voor ons als leerkracht vaak loslaten ipv vasthouden.

Onze school biedt een veilige omgeving voor ieder kind om zichzelf te ontwikkelen.

Lef:

We leren het kind initiatief te nemen, fouten maken is nodig om te leren.

We stimuleren zelfbewustheid bij ieder kind: wat wil jij toevoegen aan de wereld om je heen, waarom wil je dat en hoe ga je dat doen?

Eigenheid:

We bieden keuze van leren aan: ieder kind leert het beste op zijn eigen manier. De leervraag van ieder afzonderlijk kind is leidend en daarop sluiten wij aan.

Ons Montessori materiaal helpt kinderen om de wereld er achter te leren kennen en ontdekken.

Eenheid:

Ieder kind maakt deel uit van de groep, de school, de wereld om zich heen en vormt zich; ten opzichte van zichzelf en de ander.

De ouder heeft de dragende relatie en de leerkracht de professionele relatie. Samen staan we voor de opvoedende opdracht, namelijk het kind naar de wereld keren, om te leven en samen te leven.

We hebben aandacht voor elkaar en we zorgen voor elkaar. We hebben elkaar nodig.

Ons hechte team zorgt voor een prettige sfeer in de school.

Onze beloften (het wat)

Wij leren onze leerlingen zelf:

Hart

- hun stem te vinden,
- hun weg te vinden

Hoofd

- kennis/kunde/vaardigheden op te doen en uit te breiden,
- talenten te ontplooien,
- samen te werken,
- mee te denken/beslissen/uit te voeren
- oplossend vermogen aan te boren, oplossingsgericht denken
- creativiteit te ontplooien
- initiatief te nemen

Handen

- te kiezen,
- te leren,
- te ontdekken,
- te ontwerpen,
- te creëren

Sociale veiligheid als basis van onze pedagogiek

Veiligheid is een voorwaarde om te kunnen leren en ontwikkelen. Een veilige sfeer op Montessorischool Naaldwijk wordt bepaald door een veilige omgeving en door ons gedrag. Vriendelijkheid, openheid, behulpzaamheid en vertrouwen zijn waarden die in ons gedrag merkbaar zijn. Door gemeenschappelijke waarden, taal en aanpak te creëren én te oefenen is er preventief al veel gewonnen.

Vertrouwen is de kern van de opvoedkundige basis binnen onze school. Teamleden hebben vertrouwen in de goede bedoelingen van kinderen en benaderen kinderen vanuit deze positieve houding. Kinderen ervaren dat zij geaccepteerd worden zoals ze zijn. Zij krijgen de ruimte om hun emoties te uiten. We bieden structuur, maken afspraken en stellen regels op. Dat geeft rust en voorspelbaarheid.

In onze montessorivisie zijn onze groepen samengesteld met kinderen uit diverse jaargroepen. In de onderbouw zitten kinderen van leerjaar 1 en 2 bij elkaar in de groep. In de middenbouw zitten kinderen van leerjaar 3, 4 en 5. In de bovenbouw kinderen van leerjaar 6, 7 en 8. Dit is een bewuste pedagogische keuze, waarbij kinderen jaarlijks wisselen van rol in de groep. Het ene jaar zijn ze jongste, het andere jaar de middelste en het volgende jaar de oudste. Bij elke rol horen andere verwachtingen in de groep. Alle kinderen in de groep werken met hun eigen doelen en verwerken de lesstof op een manier die het beste bij hen past. Deze pedagogische keuze geeft een prettige groeps sfeer, waarin elkaar helpen en geholpen worden centraal staat. Zorgen voor jezelf, zorgen voor elkaar en zorgen voor de omgeving zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Jaarlijks start het schooljaar met 'Gouden weken' waarin veel aandacht is voor de groepsvorming. De leerkrachten zetten dagelijks groepsbouwers in om de groep te vormen tot de fase waarin ze optimaal met elkaar kunnen leren en samenwerken. De veilige groep heeft alles te maken met de groepsdynamiek, die vooral de eerste zes weken gevormd wordt. Hierop steken we in met veel aandacht op de fases van de groepsvorming: forming -storming -norming -performing en termination.

Daarnaast gebruiken we de methode Kwink voor het bevorderen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. De methode wetenschappelijk bewezen en richt zich op 5 gedragscomponenten: besef hebben van jezelf, besef hebben van de ander, keuzes kunnen maken, zelfmanagement en relaties kunnen hanteren.

Voor kinderen die verminderd weerbaar zijn óf juist te weerbaar zijn bieden we de training Rots & Water. Deze training is voor kinderen uit verschillende groepen. Jaarlijks wordt er een basistraining verzorgd voor alle kinderen van de middenbouw en kinderen van de bovenbouw. Voor kinderen die dit nodig hebben, wordt jaarlijks een verdiepingstraining aangeboden. De training wordt door een van de leerkrachten verzorgd. Een vertrouwd gezicht dus. Indien nodig kan de training ingezet worden in een groep waar 'pesten' een thema is.

Gedrag/pestprotocol

Door de eerder beschreven grondhouding is er preventief al veel gewonnen. Hoe goed en doordacht de preventie ook is, pesten komt op iedere school voor. Het is een probleem dat we serieus nemen.

Het pesten (bij meisjes onderling) wordt wel meidenvenijn genoemd en wordt soms afgedaan als gedrag dat er nu eenmaal bijhoort. Dat vinden wij niet, want ook negeren, roddelen en buitensluiten is pesten. Meisjes zijn al extra gevoelig voor wat anderen van ze denken en vinden. Een aantal leerkrachten heeft de cursus meidenvenijn gevolgd om dit probleem adequaat aan te kunnen pakken.

Pestprotocol

De voorwaarden voor een effectieve aanpak zijn:

- Pesten moet als een probleem worden ervaren door alle partijen: kinderen, ouders en leerkrachten.
- Pesten moet besproken worden met de kinderen. Wat is pesten en wat doe je als je het ziet, ondergaat of doet?
- Wanneer er signalen van pesten binnenkomen, onderneemt de school meteen actie. In een gesprek proberen we helder te krijgen hoe het pestgedrag eruit ziet, wie er pesten, wie zijn de omstanders en hoe reageren de kinderen erop. In de groep wordt hierover gesproken. Verder worden er gesprekken gevoerd met de pester, de gepeste en de omstanders. Bij voortdurend pestgedrag worden de ouders geïnformeerd.

Methode

We onderscheiden de confronterende en niet confronterende methode.

De *niet confronterende* methode:

De niet confronterende methode wordt gebruikt wanneer de peestsituatie niet door onszelf direct waarneembaar is, maar bedekt is, of wanneer er vermoedens zijn. De leerkracht stelt dan in algemene zin het onderwerp aan de orde om een signaal af te geven. De leerkracht is extra alert op daadwerkelijke peestsituaties.

De *confronterende* methode:

Bij de confronterende methode maken we gebruik van de 5-sporen aanpak.

1 Vanuit het gepeste kind:

- De leerkracht gaat in gesprek met gepeste. Hij/zij luistert en stelt zich op de hoogte van het wat en het hoe vanuit de beleving, ervaring en opvatting van de gepeste. Tevens geeft hij aan gepeste aan wat vervolgactie is. (**Inventariseren**)
- De leerkracht koppelt de ervaringen en het gesprek onmiddellijk terug naar de directeur en/of IB'er. (**Terugkoppelen**)

- De leerkracht gaat in overleg met de directeur en/of de IB'er welke andere acties er bij de betreffende peestsituatie ondernomen moeten worden en wie daar ook bij betrokken moeten worden. **(Betrekken betrokkenen)**
- De leerkracht voert in overleg met directeur en/of intern begeleider actieplan uit. **(Uitvoeren)**
- De leerkracht evalueert en besluit tot afronding van het handelingsplan. **(Evalueren en afronden).**

2 Vanuit de pester:

- De leerkracht bespreekt de peestsituatie met de pester(s) en stelt zich op de hoogte van het wat en het hoe vanuit de eigen ervaring, beleving en opvatting van de pesters.
- De leerkracht communiceert de ervaringen van het gesprek met de pester(s) onmiddellijk met de directeur/IB'er en draagt zorg, voor zover van toepassing, dat de pester(s) onmiddellijk stoppen.
- De leerkracht gaat in overleg met de directeur/IB'er na met welke andere betrokkenen in de peestsituaties actie moeten worden ondernomen.
- De leerkracht voert in overleg met de begeleider een actieplan met en vanuit de pester(s) uit.
- De leerkracht evalueert en rondt de acties af via een handelingsplan.

3 Acties met en vanuit de leerkracht:

- De leerkracht gaat na (al of niet door een aangekaart gesprek via de IB'er en/of de directeur) wat zijn betrokkenheid is bij de peestsituatie.
- De leerkracht gaat in overleg met de IB'er en/of de directeur na met welke andere betrokkenen in de peestsituatie actie moet worden ondernomen.
- De leerkracht voert in overleg met de IB'er en/of de directeur de actiepunten m.b.t. zijn aandeel in de peestsituatie uit.
- De leerkracht evalueert in overleg met de IB'er en/of directeur het actieplan en rondt het proces in zijn eigen logboek.

4 Acties met en vanuit de ouders:

- De leerkracht bespreekt in overleg met de IB'er en/of de directeur (vooraf is altijd bij alle betrokkenen duidelijk wie bij het gesprek aanwezig is) en stelt zich op de hoogte van het wat en hoe vanuit de ervaring, beleving en opvatting van ouders.
- De leerkracht deelt de ervaringen onmiddellijk met de IB'er en/of de directeur.
- De leerkracht gaat in overleg met de IB'er en/of de directeur na met welke andere betrokkenen in de peestsituatie actie moet worden ondernomen.
- De leerkracht draagt zorg voor de uitvoering van het actieplan dat is afgestemd met de ouders, de IB'er, de directeur en eventueel andere deskundigen.
- De leerkracht evalueert en rondt het actieplan af via het groeps- of handelingsplan.

5 Acties met en vanuit de zwijgende middengroep:

- De leerkracht vraagt naar de ervaring, beleving en opvatting van de zwijgende middengroep.
- De leerkracht deelt de ervaring met de IB'er en/of de directeur.
- De leerkracht voert actieplan met en vanuit de zwijgende middengroep uit.
- De leerkracht evalueert en rond acties af in handelingsplan.

Monitoring Sociale Veiligheid

Jaarlijks monitort de school de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Wij gebruiken hiervoor de vragenlijsten vanuit Leerling in Beeld (Cito).

De kinderen (leerjaar 5 t/m 8) vullen 2x per jaar een leerling vragenlijst in over de volgende thema's:

- Sociaal zelfbeeld
- Cognitief zelfbeeld
- Schoolbeleving (onderdeel Monitoring Sociale Veiligheid)
- Gevoel van sociale veiligheid (onderdeel Monitoring Sociale Veiligheid)
- Prosociaal gedrag
- Aanwezigheid pestgedrag (onderdeel Monitoring Sociale Veiligheid)
- Gedrag in de les
- Zelfvertrouwen

De leerkrachten (leerjaar 3 t/m 8) vullen 2x per jaar de leerkrachtvragenlijst in.

De onderdelen die deel uitmaken van de Monitoring Sociale Veiligheid worden ook aangeleverd aan de Inspectie van het Onderwijs. Daarmee voldoet de school aan de kwaliteitseisen die gesteld worden.

De leerling vragenlijsten zijn anoniem. Op basis van de resultaten krijgt de leerkracht per leerling, per thema, een signaal:

- 'Het gaat goed met mij'
- 'Let op de mij'
- 'Let extra goed op mij'

Naast de reguliere kindgesprekken voert de leerkracht ook een verdiepend individueel gesprek met de leerlingen die een 'Let (extra goed) op mij' hebben. De leerkracht luistert aandachtig wat de leerling vertelt en wat de leerling nodig heeft. Indien nodig/gewenst schakelt de leerkracht de hulp van de intern begeleider in en wordt, samen met de leerling, een plan gemaakt.

Naast de individuele analyse maakt de leerkracht ook een groepsanalyse. Op basis van deze analyse maakt de leerkracht, indien nodig/gewenst, een groepsaanpak op een of meerdere thema's.

De werkwijze voor het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling middels Leerling in Beeld (inclusief Monitoring Sociale Veiligheid) is beschreven in een kwaliteitskaart.

Klachtenprocedure

Indien ouders van een gepest kind, ongeacht de inzet om een en ander op te lossen, van mening blijven dat de leerkracht of de school onvoldoende of onjuist heeft gehandeld, of er naar hun mening onvoldoende resultaat is bereikt dan kunnen zij via de (interne) vertrouwenspersoon een klacht indienen bij de externe vertrouwenspersoon.

Interne vertrouwenspersoon

Uitingen van pesten en zich onveilig voelen worden altijd met de leerkracht van het kind besproken. Desondanks is er soms iets meer nodig en is er een 'derde' persoon gewenst om het proces met elkaar weer te kunnen oppakken. Afhankelijk van de aard, zijn twee contactpersonen en de directie de aangewezen personen hiervoor. De interne vertrouwenspersonen zijn Kelly Kester en Wilma Scheele.

Externe vertrouwenspersoon

Voor alle scholen van WSKO is de klachtenregeling van toepassing. Deze klachtenregeling is alleen van toepassing wanneer het overleg met de directie en het bestuur niet tot tevredenheid heeft geleid. De klachtenregeling van WSKO staat op de website www.WSKO.nl. Daar kan ook het klachtenformulier ingevuld worden.

De externe contactpersonen is Mevrouw Jolanda Koopmans telefoon: 06-30092055

Klacht indienen

Ouders kunnen ook rechtstreeks een klacht indienen bij de vertrouwenspersoon of bij de ambtelijk secretaris van de klachtencommissie. Deze ambtelijk secretaris:

1. Gaat na of de school al het mogelijke heeft gedaan wat redelijkerwijs van leerkrachten, team of school mag worden verwacht.
2. Bemiddelt eventueel tussen ouders en school.
3. Legt bij geen bevredigende oplossing de klacht neer bij de klachtencommissie die de klacht na deze ontvankelijk te hebben verklaard behandelt en het bevoegd gezag adviseert.

Mediawijsheid

Het team vindt het belangrijk dat de kinderen opgroeien tot mediawijze deelnemers aan de mediasamenleving. Mediawijsheid staat dan voor een verzameling competenties die iemand nodig heeft om actief en bewust deel te kunnen nemen aan de mediasamenleving. Op onze school is er lesaanbod over verantwoord tablet - en Chromebook gebruik en Social Media. Er is een aanbod voor leerjaar 1 t/m 8, volgens een vastgestelde leerlijn. Zo doen we o.a. jaarlijks mee aan de gratis serious game over de kansen en gevaren van (digitale) media, in de bovenbouw.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Bij (het vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling bepaalt de wet dat hanteren van een stappenplan verplicht is. Dit stappenplan is onderdeel van het protocol kindermishandeling. Op elke WSKO-school zijn er opgeleide aandachtsfunctionarissen die dit stappenplan bewaken en eventueel de meldcode in werking zetten. Zij brengen samen met ouders en leerkrachten het probleem in kaart en zoeken liefst gezamenlijk naar een oplossing. De aandachtsfunctionarissen van onze school zijn: Kelly Kester en Wilma Scheele

Ontruiming bij calamiteiten

Op onze Montessorischool Naaldwijk is een ontruimingsplan opgesteld door de BHV'ers van onze school. De ontruiming wordt elk jaar geoefend met de kinderen. Het wordt vooraf met ze doorgesproken en achteraf met kinderen en leerkrachten geëvalueerd. Zo nodig wordt het plan aangepast.

Onze BHV'ers zijn opgeleid en gaan elk jaar op herhaling. Het gaat om de volgende personen: Sandra van den Ende, Ingrid de Bloois, Fleur Alleblas, Wilma Scheele en Ard Vollebregt. In schooljaar 2023-2024 wordt een van de teamleden van de onderbouw toegevoegd binnen het team van BHV'ers (Tamara van Schie).

RI&E

Een risico-inventarisatie en -evaluatie (**RI&E**) is een in de Nederlandse Arbeidsomstandighedenwet genoemd middel ter bevordering van veilig en gezond werken. Op onze school wordt deze risico-inventarisatie tweejaarlijks gehouden. Twee collega's van de personeelsgeleding van de MR zijn geschoold als preventiemedewerker. Zij nemen dit deel over van de directie die dit tot nu toe deed. De preventiemedewerkers zijn: Marion van den Berg en Marlies Simons. Een kwaliteitskaart voor dit thema is opgesteld.

Bronnen

Visser, A. (2018) *Meidenvenijn in het basisonderwijs. Preventie en aanpak*. Huizen: Uitgeverij Pica